

Schubertiada

30a edició

Estimaràs la música

Ich unglücksel'ger Atlas! eine Welt,
Die ganze Welt der Schmerzen muß ich tragen,
Ich trage Unerträgliches, und brechen
Will mir das Herz im Leibe.

Jo infortunat Atlas! Un món,
tot el món dels dolors haig de sostenir,
suporto l'insuportable, i el meu cor
vol trencar-se dintre del cos.

Der Atlas
Franz Schubert | Heinrich Heine

Divendres 19 d'agost de 2022

Matthias Goerne, baríton
Alexander Schmalcz, piano

Lieder de Schubert i Schumann

"Tots ells foren entusiastes seguidors de Schubert, i a través d'ell tots junts vàrem esdevenir amics i germans. Fou un temps bell i inoblidable."

Josef von Spaun

Records de la meva relació amb Franz Schubert

Schubertiada
Vilabertran

Matthias Goerne, baríton Alexander Schmalcz, piano

Lieder de Schubert i Schumann

Divendres 19 d'agost,
20:30 h

Canònica de Santa
Maria de Vilabertran

FRANZ SCHUBERT (1797 — 1828)

30' **Schwanengesang**, D. 957 (1828)

- n. 1 Liebesbotschaft
- n. 2 Kriegers Ahnung
- n. 3 Frühlingssehnsucht
- n. 4 Ständchen
- n. 5 Aufenthalt
- Herbst, D. 94,5 (1828)
- n. 6 In der Ferne
- n. 7 Abschied

15' **ROBERT SCHUMANN** (1810 — 1856)

Herzeleid, op. 107/1
Einsamkeit, op. 90/5
Die Sennin, op. 90/4
Mein schöner Stern, op. 101/4
Der schwere Abend, op. 90/6

FRANZ SCHUBERT

21' **Schwanengesang**, D. 957

- n. 8 Der Atlas
- n. 9 Ihr Bild
- n. 10 Das Fischermädchen
- n. 11 Die Stadt
- n. 12 Am Meer
- n. 13 Der Doppelgänger

—Aquest programa s'interpretarà sense pausa—

www.schubertiada.cat

Matthias Goerne, baríton

Matthias Goerne és convidat regularment als festivals i auditoris més importants del món, com el Wigmore Hall de Londres o el Carnegie Hall de Nova York. En la seva important carrera com a intèrpret de lied l'han acompanyat pianistes com Pierre-Laurent Aimard, Leif Ove Andsnes, Alfred Brendel, Christoph Eschenbach, Elisabeth Leonskaja o Alexander Schmalcz. Des que va debutar com a cantant d'òpera al Festival de Salzburg el 1997 com a Papageno (*Die Zauberflöte*), ha estat convidat per actuar a la ROH de Londres, el Teatro Real de Madrid, la Semperoper de Dresden, la Metropolitan Opera House de Nova York o el Gran Teatre del Liceu de Barcelona. Ha interpretat entre d'altres els papers wagnerians de Wolfram (*Tannhäuser*) i Kurwenal (*Tristan und Isolde*) i els protagonistes de *Lear* d'Aribert Reimann o *Wozzeck* d'Alban Berg.

Aquest és el 35è concert de Matthias Goerne a la Schubertiada; hi va debutar l'any 1994.

Alexander Schmalcz, piano

Alexander Schmalcz va rebre les seves primeres classes de piano com a corista al Dresden Kreuzchor; va estudiar als Conservatoris de Dresden i Utrecht i a l'Escola Guildhall de Música i Drama de Londres. Ha guanyat nombrosos premis, incloent-hi el concurs Nederlands Impressariat l'any 1995 (juntament amb el seu trio de piano) i el Premi Gerald Moore i el Premi d'acompanyant Megan Foster el 1996. Actua regularment a les sales de concert més importants com ara el Wigmore Hall de Londres, la Schubertiade Schwarzenberg, el Concertgebouw d'Amsterdam, la Royal Opera House de Londres o el Kennedy Center de Washington DC. Treballa regularment amb cantants com Matthias Goerne, Peter Schreier, Grace Bumbry, Konrad Jarnot o Stephan Loges. Els seus companys de música de cambra inclouen el Petersen Quartet i el violoncellista Claus Reichardt. És professor a la Hochschule "Robert Schumann" de Düsseldorf des de 1999.

Aquest és el dissetè concert d'Alexander Schmalcz a la Schubertiada; hi va debutar l'any 2008.

El comiat de Schubert

Javier Pérez Senz

Periodista i crític musical

El genial compositor vienès no va pensar mai en aquest bellíssim i romàntic títol de *Cant del cigne* amb què Haslinger va anunciar en el *Wiener Zeitung*, amb bon olfacte comercial, la publicació de catorze cançons inèdites de Franz Schubert. Aquest recull —presentat amb la benedicció de Ferdinand Schubert, com l'últim cicle del seu germà—, reuneix dos quaderns sobre poemes de Rellstab (set) i Heine (sis); probablement per pura superstició, l'editor va voler evitar la mala fama del número 13 afegint com a cançó n. 14 del cicle, *Die Taubenpost*, D. 965A, sobre versos de Seidl: juntament amb *Der Hirt auf dem Felsen*, D. 965, aquestes són les dues últimes cançons escrites per Schubert.

No posseeix l'íntima i profunda connexió literària i musical que converteixen *La bella molinera* i *Viatge d'hivern* en cims absoluts del *lied* romàntic, però els qui tenen a Schubert com a compositor de capçalera, en *Cant del cigne* poden gaudir les sis meravelloses cançons sobre poemes de Heine que formen un petit i extraordinari cicle que ha de situar-se entre el millor del seu ampli llegat. De fet, en aquestes joies Schubert explora per última vegada els temes transcendents que inspiren la seva obra: l'amor, la mort, l'absència i la figura del caminant.

"Estimo el *lied* perquè manté pura l'essència del cant, que no és una altra cosa que emocionar al públic amb la música i amb el que es diu a través d'ella". Serveixin aquestes sàvies paraules del baríton alemany Matthias Goerne per a definir, de forma clara i directa, la capacitat que fa únic l'art del *lied* per sobre d'altres gèneres i que, de forma també única, defineix la genialitat de Schubert a l'hora d'expressar sentiments i emocions profundes que els seus intèrprets —cantants i pianistes en absoluta comunió artística—, han de transmetre sense temptacions divistes.

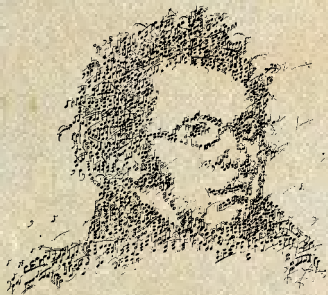
Els set poemes de Ludwig Rellstab remetent pel seu vigor juvenil al lirisme impulsiu de *La bella molinera*, però sense els accents dramàtics dels poemes de Wilhelm Müller que agiten la narració. Flueix en ells el diàleg amb el piano de forma directa, natural; des de la quietud de *Liebesbotschaft*, D. 957/1, amb un delicat i ondulat acompanyament, a la varietat tonal, amb aires de balada, *Kriegers Ahnung*, D. 957/2. Obres mestres són, per la pintura d'emocions, *Frühlingssehnsucht*, D. 957/3 i, de forma sublim, *Ständchen*, D. 957/4, de puresa melòdica irresistible.

En contrast, a *Aufenthalt*, D. 957/5 i *In der Ferne*, D. 957/6, accentua progressivament els matisos que adquireixen major alè dramàtic, amb una varietat de registres que, en el marc de l'estructura rítmica implacable d'*Abschied*, D. 957/7 sorprèn amb el diferent calat poètic del refrany "Ade!" amb el qual inicia cadascuna de les seves sis estrofes.

Els sis poemes de Heine procedeixen del cicle *Die Heimkehr* [El retorn], que obre el llibre primer dels *Reisebilder* [Quadres de viatge] i en ells troba Schubert el paisatge romàntic ideal per a explorar temes molt afins a la seva personalitat, com la nostàlgia amorosa, la desesperança, l'amargor i el dolor. Com escriu el crític musical Arturo Reverter, "aquesta poesia tan concentrada, breu i intensa estava demanant a crits que un compositor com Schubert la convertís en música i la potenciés encara més, sintetitzant en elles les tesis romàntiques; creant un sol cos expressiu i definitori d'alguns dels valors fonamentals de l'home. Teatre interior realitzat amb pinzellades mestres, sòbries, precises, precises".

Juga amb els contrastos, des de la tibant atmosfera de *Der Atlas*, D. 957/8 i la directa simplicitat d'*Ihr Bild*, D. 957/9, a la tendresa que banya *Das Fischermädchen*, D. 957/10; des de l'angoixa que creix de forma implacable a *Die Stadt*, D. 957/11, a la desesperança d'*Am Meer*, D. 957/12 o la desoladora força expressiva que converteix *Der Doppelgänger*, D. 957/13 en una peça magistral que explora els dolors de l'ànima amb una profunditat psicològica que enllaça amb el pathos i la intensitat dramàtica de *Der Leiermann*, últim lied de *Viatge d'hivern*, també escrit en la mateixa tonalitat (si menor). Són dos solitaris que, irremissiblement, ens fan pensar en la solitud i desesperança del mateix compositor.

SCHUBERTIADE

SCHWARZENBERG

del 17 al 25 de juny 2023
del 26 d'agost al 3 de setembre

HOHENEMS

del 27 d'abril a l'1 de maig 2023
del 13 al 16 de juliol / del 4 al 8 d'octubre

RECITALS DE LIED - RECITALS DE PIANO - CONCERTS DE CAMBRA - CLASSES MAGISTRALS

Louise Alder, Marcelo Amaral, Leif Ove Andsnes, Apollon Musagète Quartett, Ilker Arcayürek, Aris Quartett, Armida Quartett, Kit Armstrong, Kristian Bezuidenhout, Ian Bostridge, Renaud Capuçon, Guillaume Chilemme, Helmut Deutsch, Anton Doppelbauer, Julius Drake, Veronika Eberle, Elias String Quartet, Christoph Eß, Till Fellner, Julia Fischer Quartett, David Fray, Sol Gabetta, Michael Gees, Kirill Gerstein, Saskia Giorgini, Matthias Goerne, Filippo Gorini, Patrick Grahl, Clemens Hagen, Julia Hagen, Veronika Hagen, Hagen Quartett, Marc-André Hamelin, Daniel Heide, Nikola Hillebrand, Steven Isserlis, Stuart Jackson, Victor Julien-Laferrrière, Mathias Johansen, Lucas und Arthur Jussen, Sharon Kam, Christiane Karg, Alexi Kenney, Katharina Konradi, Tatiana Korsunskaya, Harriet Krijgh, Konstantin Krimmel, Adam Laloum, Dejan Lazić, Leonkoro Quartett, Elisabeth Leonskaja, Igor Levit, Paul Lewis, Michael Lifits, Hans Liviabella, Mandelring Quartett, Malcolm Martineau, Mischa Meyer, Sabine Meyer, Joseph Middleton, Minetti Quartett, Regula Mühlemann, Daniel Müller-Schott, Daniel Ottensamer, Pavel Haas Quartett, Mauro Peter, Francesco Piemontesi, Alois Posch, Marco Postinghel, Christoph Prégardien, Quatuor Ebène, Quatuor Modigliani, Josef Reif, Sophie Rennert, Fatma Said, Valerie Schatz, Matthias Schorn, Andrè Schuen, Schumann Quartett, Marie Seidler, Connie Shih, Baiba Skride, Friedrich Thiele, Ivan Vukčević, Dominik Wagner, Manuel Walsler, Antje Weithaas, Jörg Widmann, William Youn

Informació i venda d'entrades

Schubertiade GmbH, P. O. Box 100, 6845 Hohenems, Austria
Tel +43/(0)5576/72091, Fax +43/(0)5576/75450, Email: info@schubertiade.at

www.schubertiade.at

LIFE Victoria'22 Barcelona

LIED FESTIVAL
VICTORIA DE LOS ÁNGELES

Die Zeit, die ist ein sonderbar Ding

Louise **Alder** | Clara **Barbier Serrano** | Joel **Bardolet**
Dame Sarah **Connolly** | Julius **Drake** | Iñaki **Encina Oyón**
Miquel **Esquinas** | Adriana **González** | Martin **Hässler**
Joanna **Kacperek** | Tatjana **Kornsunskaya** | Samuel **Hasselhorn**
Irene **Mas Salom** | Malcolm **Martineau** | Kate **Lindsey**
Joseph **Middleton** | Regula **Mühlemann** | Pedro **Pardo** | Miah **Persson**
Federico **Piccotti** | Marta **Puig** | Bernardo **Rambeau** | Fatma **Said**
Elisa **Scudeller** | Anne **Schwanewilms** | Baptiste **Trotignon**

Pren-te el teu temps a

www.lifevictoria.com

#LiedLovers

AGRAÏMENTS

Col·laborador principal

B Sabadell
Fundació

Amb el suport de

 Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Amb l'ajut de

Diputació de Girona

Ajuntament de Figueres
www.figueres.cat

Castelló d'Empúries

Ajuntament de Vilabertran

Amb el patrocini de

Vilajuïga
L'AIGUA VIBRANT

Damm
Fundació

Gràcies a

Audi
Autopodium
Girona · Olot · Figueres · Llord de Mar

CONSELL COMARCAL
DE L'ALT EMPORDÀ

EMPORDÀ TURISME
CATALUNYA-COSTA BRAVA

AVINYONET DE
PUIGVENTÓS
AJUNTAMENT

Mitjà col·laborador

33 Cat **M**úsica

En col·laboració amb

Liederabend · Nord Produccions i Events · Parròquia de Santa Maria de Vilabertran

Partners internacionals

Liedzentrum Heidelberg · Schubertiade · Der Lyrische Salon Weimar

PROPER CONCERTS

© Cuido Werner

Acadèmia amb el professor Matthias Goerne

Mercedes Gancedo, soprano
Ferran Albrich, baríton
Alexander Schmalcz, piano

Gustav Mahler
Des Knaben Wunderhorn (selecció)

→ **Dilluns 22 d'agost, 18:00 h**
Canònica de Santa Maria de Vilabertran

© Daniela Reske

Konstantin Krimmel, baríton **Wolfram Rieger**, piano **José Vicente Castelló**, trompa

Lieder de Schubert i Loewe

→ **Dimecres 24 d'agost, 20:30 h**
Canònica de Santa Maria de Vilabertran

Venda d'entrades
www.schubertiada.cat

Col·laborador principal

B Sabadell
Fundació

Amb el suport de

Organitza

www.schubertiada.cat

Schubertiada

Vilabertran

Divendres 19 d'agost de 2022
20:30 h
Canònica de Santa Maria
de Vilabertran

Matthias Goerne, baríton
Alexander Schmalcz, piano

FRANZ SCHUBERT
(1797 — 1828)

Schwanengesang

Ludwig Rellstab (1799 — 1860)
Part I

Liebesbotschaft

Rauschendes Bächlein,
So silbern und hell,
Eilst zur Geliebten
So munter und schnell?
Ach, trautes Bächlein,
Mein Bote sei Du;
Bringe die Grüße
Des Fernen ihr zu.

All' ihre Blumen
Im Garten gepflegt,
Die sie so lieblich
Am Busen trägt,
Und ihre Rosen
In purpurner Glut,
Bächlein, erquicke
Mit kühlender Flut.

Wenn sie am Ufer,
In Träume versenkt,
Meiner gedenkend,
Das Köpfchen hängt;
Tröste die Süße
Mit freundlichem Blick,
Denn der Geliebte
Kehrt bald zurück.

Neigt sich die Sonne
Mit rötlichem Schein,
Wiege das Liebchen
In Schlummer ein.
Rausche sie murmelnd
In süße Ruh,
Flüstere ihr Träume
Der Liebe zu.

Cant del cigne

Missatge d'amor

Rierol mormolant,
tan argentí i clar,
t'apresses vers l'estimada
eixerit i veloç?
Ai! Car rierol,
sigues el meu missatger;
porta-li salutacions
de mi, que sóc lluny.

Totes les seves flors,
cultivades al jardí,
que ella tan gentilment
porta al seu pit
i les seves roses
de purpuri esclat,
rierol, reconforta-les
amb un doll d'aigua fresca.

Quan ella, a la riba,
immersa en un somieig,
bo i pensant en mi,
inclini el seu petit cap,
conforta la meva enamorada
amb benvolent esguard,
car l'estimat,
tornarà ben aviat.

El sol ponent
amb rogenca esplendor,
bressola la meva estimada
i la fa adormir.
Tot mormolant
en dolça quietud,
li xiuxieja
somniais d'amor.

Kriegers Ahnung

In tiefer Ruh liegt um mich her
Der Waffenbrüder Kreis;
Mir ist das Herz so bang und schwer,
Von Sehnsucht mir so heiß.

Wie hab' ich oft so süß geträumt
An ihrem Busen warm!
Wie freundlich schien des Herdes Glut,
Lag sie in meinem Arm!

Hier, wo der Flammen düstrer Schein
Ach! nur auf Waffen spielt,
Hier fühlt die Brust sich ganz allein,
Der Wehmut Träne quillt.

Herz! Daß der Trost Dich nicht verläßt!
Es ruft noch manche Schlacht.
Bald ruh' ich wohl und schlafe fest,
Herzliebste—Gute Nacht!

Frühlingssehnsucht

Säuselnde Lüfte
Wehend so mild,
Blumiger Düfte
Atmend erfüllt!
Wie haucht ihr mich wonnig begrüßend an!
Wie habt ihr dem pochenden Herzen getan?
Es möchte Euch folgen auf luftiger Bahn!
Wohin?

Bächlein, so munter
Rauschend zumal,
Wollen hinunter
Silbern ins Tal.
Die schwebende Welle, dort eilt sie dahin!
Tief spiegeln sich Fluren und Himmel darin.
Was ziehst Du mich, sehndend verlangender Sinn,
Hinab?

Grüßender Sonne
Spielendes Gold,
Hoffende Wonne
Bringest Du hold.
Wie labt mich Dein selig begrüßendes Bild!
Es lächelt am tiefblauen Himmel so mild
Und hat mir das Auge mit Tränen gefüllt!
Warum?

Grünend umkränzt
Wälder und Höh'!
Schimmernd erglänzt
Blütenschnee!
So dränget sich Alles zum bräutlichen Licht;
Es schwellen die Keime, die Knospe bricht;

El presentiment del guerrer

En profund repòs, jeuen al meu voltant
en cercle, els companys d'armes;
el meu cor temorós i feixuc,
tan ardent de nostàlgia.

Quantes vegades havia somiat, dolçament
recolzat en el seu càlid pit!
Que plàcida brillava la flama de la llar,
quan la tenia als meus braços!

Aquí, on la llòbrega resplendor d'una flama,
ai! només es percep en les armes,
aquí, el cor se sent tot sol,
vessant llàgrimes de tristesa.

Oh cor! Que no t'abandoni el consoll!
Encara serem cridats a tantes batalles.
Aviat reposaré i dormiré profundament,
estimada del meu cor — bona nit!

Nostàlgia de primavera

Oreigs remorejants
ventegen tan suaument
amb un alè ple
de perfum de flors!
Amb quin deliciós xiuxiueig em saludeu!
Què li heu fet al meu cor que palpita?
Ell voldria seguir-vos pels aeris camins!
Cap on?

Rierols, escotorits
i mormolejants alhora,
baixen argentats
cap a la vall.
L'onada flotant els apressa cap allà!
En ells, els camps i el cel s'emmirallen pregonament.
Cap on m'arrossegues, esperit delerós i anhelant.
Cap avall?

Sol, que em saludes
amb un daurat jogasser,
em portes, graciosament,
un esperançador delit!
Com em conforta la benaurada salutació de la teva imatge!
Somrius tan dolçament en el profund atzur del cel
que m'has omplert els ulls de llàgrimes!
Per què?

Es guarneixen de verd
boscos i tossals!
Resplendents brillen
les poncelles de neu!
Tot empeny cap a una llum nupcial;
s'inflen les llavors, espunten els brots;

Sie haben gefunden was ihnen gebricht:
Und Du?

Rastloses Sehnen!
Wünschendes Herz,
Immer nur Tränen,
Klage und Schmerz?
Auch ich bin mir schwellender Triebe bewußt!
Wer stillt mir endlich die drängende Lust?
Nur Du befreist den Lenz in der Brust,
Nur Du!

Ständchen

Leise flehen meine Lieder
Durch die Nacht zu Dir;
In den stillen Hain hernieder,
Liebchen, komm' zu mir!

Flüsternd schlanke Wipfel rauschen
In des Mondes Licht;
Des Verräters feindlich Lauschen
Fürchte, Holde, nicht.

Hörst die Nachtigallen schlagen?
Ach! sie flehen Dich,
Mit der Töne süßen Klagen
Flehen sie für mich.

Sie verstehn des Busens Sehnen,
Kennen Liebesschmerz,
Rühren mit den Silbertönen
Jedes weiche Herz.

Laß auch Dir die Brust bewegen,
Liebchen, höre mich!
Bebend harr' ich Dir entgegen!
Komm', beglücke mich!

ells han trobat el que els fa trencar:
I tu?

Desig incessant!
Cor delerós,
tot just només llàgrimes,
planys i dolors?
Em faig càrrec dels meus creixents desigs!
Qui, finalment, apaivaga la meva apressant voluptat?
Només tu alliberes la primavera en el cor,
Només tu!

Serenata

Suaument et supliquen
el meus cants en la nit;
a baix en el tranquil boscatge,
estimada, vine al meu costat!

L'esvelt brancam mormola xiuxiuejant
a la llum de la lluna;
de l'hostil sotjar del traïdor,
no tinguis por, amor meu.

Sents el cant dels rossinyols?
Ai! A tu ells supliquen,
amb els sons de dolços planys,
per mi ells t'imploren.

Ells copsen el deler del cor,
coneixen les penes d'amor,
commouen, amb el seu cant d'argent,
tots els tendres cors.

Deixa que també el teu cor s'entendreixi,
estimada, escolta'm!
Jo t'espero tremolant!
Vine, fes-me feliç!

Aufenthalt

Rauschender Strom,
Brausender Wald,
Starrender Fels
Mein Aufenthalt.

Wie sich die Welle
An Welle reiht,
Fließen die Tränen
Mir ewig erneut.

Hoch in den Kronen
Wogend sich's regt,
So unaufföhrlich
Mein Herze schlägt.

Und wie des Felsen
Uraltes Erz
Ewig deselbe
Bleibet mein Schmerz.

In der Ferne

Wehe dem Flihenden
Welt hinaus ziehenden!—
Fremde durchmessenden,
Heimat vergessenden,
Mutterhaus hassenden,
Freunde verlassenden
Folget kein Segen, ach!
Auf ihren Wegen nach!

Herze, das seh nende,
Auge, das tränende,
Sehnsucht, nie endende,
Heimwärts sich wendende!
Busen, der wallende,
Klage, verhallende,
Abendstern, blinkender,
Hoffnungslos sinkender!

Lüfte, ihr säuselnden,
Wellen sanft kräuselnden,
Sonnenstrahl, eilender,
Nirgend verweilender:
Die mir mit Schmerz, ach!
Dies treue Herze brach,—
Grüßt von dem Flihenden
Welt hinaus ziehenden!

Sojorn

Torrent fresser,
bosc brument,
penyal enterc,
el meu sojorn.

Així com l'onada
en segueix una altra,
em cauen les llàgrimes
sense parar.

A dalt, les brancades
onegen amb vivesa
i, així, el meu cor
batega incessantment.

I, com el mineral
primigeni de la roca,
immutable i etern,
roman el meu dolor.

A la llunyania

Ai del que fuig
vagarejant pel món!
Recurrent terres estrangeres,
oblidant la pàtria,
odiant la casa materna,
abandonant els amics,
cap venturança el segueix, ai!
en el seu camí.

Cor anhelant,
ulls plens de llàgrimes,
enyorança sense fi
envers la terra natal.
Cor convuls,
plany esmorteït,
l'estel del vespre resplendeix,
davallant sense esperança!

Ventijols mormolejants,
onades suaument encrespades,
raig de sol apressat
que enlloc s'atura:
a la que, amb dolor, ai!
trencà aquest cor fidel...
saluda-la de part del fugitiu
que vagareja pel món!

Abschied

Ade, Du muntre, Du fröhliche Stadt, Ade!
Schon scharret mein Rösslein mit lustigem Fuss;
Jetzt nimm noch den letzten, den scheidenden
Gruss.
Du hast mich wohl niemals noch traurig gesehn,
So kann es auch jetzt nicht beim Abschied geschehn.

Ade, Ihr Bäume, Ihr Gärten so grün, Ade!
Nun reit' ich am silbernen Strome entlang,
Weit schallend ertönet mein Abschiedsgesang,
Nie habt Ihr ein trauriges Lied gehört,
So wird Euch auch keines beim Scheiden beschert.

Ade, Ihr freundlichen Mägdlein dort, Ade!
Was schaut Ihr aus blumentumduftetem Haus
Mit schelmischen, lockenden Blicken heraus?
Wie sonst, so grüss' ich und schaue mich um,
Doch nimmer wend' ich mein Rösslein um.

Ade, liebe Sonne, so gehst Du zur Ruh', Ade!
Nun schimmert der blinkenden Sterne Gold.
Wie bin ich Euch Sternlein am Himmel so hold,
Durchziehn wir die Welt auch weit und breit,
Ihr gebt überall uns das treue Geleit.

Ade, Du schimmerndes Fensterlein hell, Ade!
Du glänzest so traulich mit dämmerndem Schein
Und ladest so freundlich ins Hüttchen uns ein.
Vorüber, ach, ritt ich so manches mal
Und wär' es denn heute zum letzten mal?

Ade, Ihr Sterne, verhüllet Euch grau! Ade!
Des Fensterlein trübes, verschimmerndes Licht
Ersetzt Ihr unzähligen Sterne mir nicht;
Darf ich hier nicht weilen, muss hier vorbei,
Was hilft es, folgt Ihr mir noch so treu!

Heinrich Heine (1797 — 1856)

Part II

Der Atlas

Ich unglücksel'ger Atlas! eine Welt,
Die ganze Welt der Schmerzen muß ich tragen,
Ich trage Unerträgliches, und brechen
Will mir das Herz im Leibe.

Du stolzes Herz! du hast es ja gewollt!
Du wolltest glücklich sein, unendlich glücklich,
Oder unendlich elend, stolzes Herz,
Und jetzo bist du elend.

Comiat

Adéu! Ciutat alegre i animada, adéu!
Les llambresques potes del meu cavall ja freguen la terra;
rep ara la meva darrera salutació
de comiat.
No m'has vist mai trist
i no serà així al moment de dir-te adéu.

Adéu, arbres i jardins tan verds, adéu!
Ara cavalco al llarg del riu argentat.
Lluny ressona l'eco del meu cant;
mai m'heu sentit una cançó trista
i ara, en acomiadar-me, cap tampoc us n'ofèriré!

Adéu, noies amables, adéu!
Què mireu des de les vostres cases perfumades de flors
amb un esguard picaresc i seductor?
Com sempre, jo saludo i miro a l'entorn
però mai faré girar cua al meu cavall.

Adéu, estimat sol que vas a jóc, adéu!
Ara brilla l'or de l'estel centellejant.
Com us estimo estrelletes del cel;
si travessem el món d'un costat a l'altre,
a tot arreu ens doneu la vostra fidel escorta.

Adéu! Clara finestreta enllumenada, adéu!
Llueixes tan entranyable amb vespertina resplendor
i convides tan amablement a entrar dins la cabana.
Ai! He passat tan sovint cavalcant per davant
i, serà avui l'última vegada?

Adéu, estrelles, embolcal·leu-vos de gris! Adéu!
La llum somorta i minvant de la finestreta,
no me la bescanviareu vosaltres, incomptables estels,
si no em puc quedar aquí, si haig de marxar,
de què em serveix que em seguiu tan fidelment!

Atlas

Jo, infortunat Atlas! Un món,
tot el món dels dolors haig de sostenir,
suporto l'insuportable, i el meu cor
vol trencar-se dintre del cos.

Tu, cor ple de supèrbia, així ho has volgut!
Tu volies ser feliç, infinitament feliç,
o infinitament desventurat, cor superbiós,
i ara ets infeliç.

Ihr Bild

Ich stand in dunkeln Träumen,
Und starrt' ihr Bildnis an,
Und das geliebte Antlitz
Heimlich zu leben begann.

Um ihre Lippen zog sich
Ein Lächeln wunderbar,
Und wie von Wehmutstränen
Erglänzte ihr Augenpaar.

Auch meine Tränen flossen
Mir von den Wangen herab—
Und ach, ich kann es nicht glauben,
Daß ich dich verloren hab'!

Das Fischermädchen

Du schönes Fischermädchen,
Triebe den Kahn ans Land;
Komm zu mir und setze dich nieder,
Wir kosen Hand in Hand.

Leg' an mein Herz dein Köpfchen,
Und fürchte dich nicht zu sehr;
Vertraust du dich doch sorglos
Täglich dem wilden Meer.

Mein Herz gleicht ganz dem Meere,
Hat Sturm und Ebb' und Flut,
Und manche schöne Perle
In seiner Tiefe ruht.

Die Stadt

Am fernen Horizonte
Erscheint, wie ein Nebelbild,
Die Stadt mit ihren Türmen
In Abenddämmerung gehüllt.

Ein feuchter Windzug kräuselt
Die graue Wasserbahn;
Mit traurigem Takte rudert
Der Schiffer in meinem Kahn.

Die Sonne hebt sich noch einmal
Leuchtend vom Boden empor,
Und zeigt mir jene Stelle,
Wo ich das Liebste verlor.

La teva imatge

Estava immers en obscures vagueries
i mirava el seu retrat,
llavors el seu estimat rostre
prengué vida misteriosament.

En els seus llavis es dibuixà
un meravellós somriure
i, com de llàgrimes de melangia,
brillaren els seus ulls.

A mi també, les llàgrimes
em queien per les galtes...
i ai las! A penes em puc creure
que t'he perdut!

La pescadora

Tu, bonica pescadora,
acosta la barca cap a terra;
vine aquí i seu al meu costat,
ens farem carícies agafats de la mà.

Posa el teu petit cap tocant el meu cor
i no tinguis tanta por;
car cada dia et confies
sens neguit a la mar brava.

El meu cor és ben bé com el mar,
té tempestes i marees,
i qualche preciosa perla
es troba a la seva fondària.

La ciutat

Lluny, a l'horitzó,
apareix, com una nebulosa,
la ciutat amb les seves torres,
embolcallada en el crepuscle.

Una ventada humida encrespa
el gris canal d'aigua;
amb un ritme trist rema
el barquer a la meva barca.

El sol surt un altre cop,
lluminós, s'enlaira des de terra
i em mostra aquell lloc,
on vaig perdre la meva estimada.

Am Meer

Das Meer erglänzte weit hinaus
Im letzten Abendscheine;
Wir saßen am einsamen Fischerhaus,
Wir saßen stumm und alleine.

Der Nebel stieg, das Wasser schwoll,
Die Möwe flog hin und wieder;
Aus deinen Augen liebevoll
Fielen die Tränen nieder.

Ich sah sie fallen auf deine Hand,
Und bin aufs Knie gesunken;
Ich hab' von deiner weißen Hand
Die Tränen fortgetrunken.

Seit jener Stunde verzehrt sich mein Leib,
Die Seele stirbt vor Sehnen;—
Mich hat das unglücksel'ge Weib
Vergiftet mit ihren Tränen.

Der Doppelgänger

Still ist die Nacht, es ruhen die Gassen,
In diesem Hause wohnte mein Schatz;
Sie hat schon längst die Stadt verlassen,
Doch steht noch das Haus auf demselben Platz.

Da steht auch ein Mensch und starrt in die Höhe,
Und ringt die Hände, vor Schmerzengewalt;
Mir graust es, wenn ich sein Antlitz sehe—
Der Mond zeigt mir meine eigne Gestalt.

Du Doppelgänger! du bleicher Geselle!
Was äffst du nach mein Liebesleid,
Das mich gequält auf dieser Stelle,
So manche Nacht, in alter Zeit?

Vora el mar

El mar brillava lluny enllà
en la darrera llum del capvespre;
a la solitària casa de pescadors
seiem tots dos, muts i sols.

La boira s'alçà, l'aigua cresqué,
una gavina volava a l'entorn;
dels teus ulls plens d'amor
queien les llàgrimes.

Jo les veia caure a la teva mà
i caigué de genolls;
de la teva blanca mà,
he begut les llàgrimes.

Des d'aquell moment, el meu cos
es consumeix, l'ànima mor de desig;
aquesta dona infortunada
m'ha enverinat amb les seves llàgrimes.

El doble

La nit és calmada, els carrerons tranquils,
en aquesta casa vivia el meu tresor;
ella fa temps que marxà de la ciutat,
però la casa encara és al mateix lloc.

Hi ha també un home que mira enlaire
i, de violent dolor, retorça les mans;
m'horroritzo quan veig el seu rostre...
la lluna em mostra la meva pròpia figura.

Tu, doble meu, tu pàl·lid company!
Per què fas escarni de les penes d'amor
que tantes nits em turmentaren
en aquest lloc, en temps passats?

Traduccions de Salvador Pila